

debat ipm mortuu. a Et ecce daniel sedens. vltius r san.
 b Et exclamavit rex voce magna dicens: Dagn' es dñe de
 us danielis. Aiso eni miraculo magnificavit diuinā potētā
 am. c Et extraxit eū. tā eni trāsterat seditio ppli: r maxime
 qz videbāt p effectū virtutē dei ipi. d Porro illos q pdi
 tudinē ppli ad clamorē pdictū et sediv
 tionē. e Intromisit in lacū. istud
 eni fuit iustū fm legē talionis: ex quo
 declarata fuit iusticia daniel. f Et
 deuorati sunt in momēto. in q apparu
 it saluatio danielis magi miraculosa.
 g Tūc rex ait: Paucāt habitātes
 rē. Aiso eni miraculo pdicto rex vo
 luit magnificare diuinā potētā: non
 solū in babilone: s in toto regno sibi
 subdito. et h est qd dicit: Paucāt. i.
 tūc eni blasphemare. Habitātes i vni
 uersa terra: h yppole est ad expmēdū
 magnitudinē sui regni: qz nō oīs tra
 erat sibi subiecta. Deū daniel. licet
 eni sit de' oīm: dicit tūc hic de' daniel p
 cultū specialē: r qz ipz danielē speciali
 ter saluauerat p euidēs miraculū. r h
 est qd subdit: Quia ipse liberator et
 saluator facies signa. i. opa sup natu
 rā q hoies inducūt ad cognoscēdū di
 uinā excellentiā: qz diuina potētia r mī
 sericordia cognita est in liberatiōe da
 nielis: r sua iusticia in suoz accusato
 rū deuoratiōe: r p h rex gētilis r po
 pulus ei subiecit fuit induct' ad lau
 dandū deū: q est bñdicit' in secula se
 culoz. Amen.

72. q. 2. c.
 vlt. ibi. q.
 116. inf. s.
 et. 23. q. 5. c.
 si pperca

Finit postilla Nicolai de lyra sup
 historiam Susanne r belis r draconis.

Incipit expositio fratris

Britonis i plogū duodecim pphaz.
 b On idē ordo est duodecim
 pphetaz. Iste plog' cōis
 est duodecim parulis ppheta
 tis: et hz qtuor pncipales.
 In pmo tangit apud hebreos et. lxx.
 diuersitas ordinis pphaz. cū dicit: Nō
 idē ordo est rē. In scda oñdī q vari
 us hnt modū scribēdi. ibi: Osee coma
 ticus est rē. In tertia subdit eozū col
 lectio in vñū. ibi: Et qz longus est rē.
 In qtra distinguunt tpa pphetatio
 num. ibi: Et osee synchronon esaiē rē.
 His vñis lre insistant'. i. Apud he
 breos. qz hieremias imitat'. k Qui
 est apud nos. latinos: fm. lxx. interp
 tes. vñ dicit glo. Ordo duodeci ppheta
 tarū fm. lxx. talis est: Osee: Amos:
 Micheas: Iobal: Abdias: Ionas:
 Naum: Abacuk: Sophonias: Agge
 us: Zacharias: Malachias. fm he
 breos vero qz Hiero. sequit tal est or
 do: Osee: iobal: amos: abdtas: ionas:
 michas: naum: abacuk: sophonias:
 aggeus: zacharias: malachias.
 l Cū qz. l. apud hebreos qz seqmur
 sunt taliter ordīati. m Scdm id qd legif. apud hebreos.
 n Sic. i. in ista trāstatiōe qua mō cōter vtieccia. o Dis
 positi sūt. an trāstatiōē istaz cōter currebat editio. lxx.
 p Osee. sicut ait Irido. etymol. vij. saluator aut saluās in
 terptat. dū eni irā dei in pplm israelē ob crimē idolatrie ppe
 rasser: domui iude salurē pnūciauit. ppter qd Ezechias rex
 iuda sublatris idolis q pcedētes pferauerāt templū dñi pur
 gasse ac purificasse monstrā. q Comatic' est. interlinea
 ris. i. abbreuiator. p qd tangit pphetas comatic'. est eni co
 ma punctata. platio orōnis p miores decisōes: vt ore: genit'
 oculis. paridē mēris adesse eloqo: forma: nobilitate cares.
 ecce qlibet decisio siue pncipalis orōnis parū valet p se: s oīs
 insimul aggregate reddūt pfectū sensum. Colon aut est pun
 ctata

a cum et introsperit: et ecce daniel
 b sedēs i medio leonū. Et exclama
 uit voce magna rex dicens: Da
 c gn' es dñe de' danielis. Et extra
 d xit eū de lacu leonū: Porro illos
 e qui pditiōis eius cā fuerāt intro
 f misit in lacū: r deuorati sūt i mo
 g mēto corā eo. Tūc rex ait: Paue
 ant habitātes vniuersaz terrā de
 um danielis: qz ipse est saluator r
 liberator faciens signa r mirabi
 lia in celo et in terra: q liberauit
 danielē de la cu leonū.

Finit daniel ppheta cū additio
 nibus que sunt de canone.

Incipit prolog' scti Hieronymi
 in librū duodecim pphetarum.

Non idem ordo est
 duodecim ppheta
 rū apd hebreos: q
 est apud nos. Cū
 fm id qd ibi legif
 hic qz dispositi sunt. Osee coma
 ticus ē r qsi p snias loquens. Jo
 hel plan' in pncipijs: in fine ob
 scurior: r vsqz ad malachiā habēt
 singuli pphetates suas: quez es
 drā scribā legisqz doctorē hebrei
 autumant. Et qz longū est nunc
 de omnibus dicere: hoc tm vos o
 paula r eustochiū admonitas sci
 re volo vnum librum esse duode
 cim prophetarū: et osee synchro
 non esaiē: malachiaz vero aggei
 et zachariē fuisse tpibus. In qb'
 aut tps non pferitur in titulo: sub
 illis eos regibus pphetasse: sub
 quib' r hi qui ante eos habēt ti
 tulos prophetauerunt.

gnādū euilibet libro rñdet vñū elementū hebraici alphabeti: sicut
 meli' scribit i plogo sup Regl. d Synchronon. i. ptepo
 raneū. a syn qd est con: r chronon qd est tps: qz in eisde tpibus
 r sub eisde regib' pphetauerūt: sicut pty in titulis eorundē.
 e Malachiā vero aggei rē. interlinearis: Esdrā fuisse autu
 mant q velo r scriba fuit. istos at tres. i. malachiā: aggei r za
 chariā plūgit: qz ipi pphetauerūt de reedificatiōe hierlm.
 f Fuisse tpib' interlinear. post reditū de captiuitate. In fine
 ponit reglā p quā sciri pē qb' tpib' pphetauerūt: sicut pphetauerūt
 rūt. cū dicit: g In qb' at tempus. nō p. in ti. vos volo admo
 nitas esse. h Sub illis eos regib' pphetasse sub qb' r hi q
 ab eos hnt titulos. i. reges in titulis notatos: pphetauerunt.
 Explicet qualiscunqz expositio istius prologi.

etata. platio fm maiores decisōes q pfectū reddunt sensum
 sed nō pfectā sniam: sicut dicitur est. s. in plogo sup Esa. Dicit
 q abbreuiator: qz breues hz clausulas. qru qlibet p se nec pfer
 ctū sensum reddit nec pfectā sniam. Cū Hiero. dicitur: O
 see comatic' est: expositio seipm dicens: r Et. p id est.

Quasi p sen. lo. licet eni quilibet
 clausula videat cōpletam respicere
 sniam: tñ suspēdit snia vsqz post cōple
 tā totalē orōnē: sic pty in dicitōe su
 spensiuā. Xbi grā: Osee. i. dicit: Ade.
 ecce qsi vna snia: Sume tibi vxorē for
 nicationū. ecce qsi alia snia: Et fac fili
 os fornicationū. ecce qsi tertia snia. r
 tñ nō dū cōplet vsqz ad finē vsus. cū
 dicit: Quia fornicans fornicabit terra
 a dño. Hic sic intelligēda ē glōsa q dicit:
 Comatic'. i. diuisus: supple p clau
 sulās: eo q i singulis clausulis diuer
 sas vel plenas snias dicat. i. dicere vi
 deatur. Aliter exponit: At qsi p sentē
 tias loquēs. i. pfundas xboz pntelli
 gētiās: fm q Hugo de lectō dicit: dicit
 sinit sniam dicens: Sentētia est. pfnu
 dior intelligētia q nll expositiōem in
 terptatiōē nō inuenit. vide in plogo
 Esa. de colis r comatic'. r Iobal
 pla. in pncipijs. i. in pncipio. plale po
 nit p singlari. Hora q pncipiū r in
 tiū differūt. Initiū pntē an qd nō
 est aliud. pncipiū aut post qd aliud:
 r sic mediū quodā mō dicit pncipiū r
 spectu finis. r iō dicit: Planus i pnci
 pijs. i. in initio r medio: r sine est dif
 ficil. v Et vsqz. i. clausurē. r Pro
 pphetates. i. pncipios modos scribēdi.
 y Esdrā scribā. i. Esdrā. vij. Ipe Es
 dras ascēdit de babilone r ipse scriba
 veloz: eo q legē moysi cōbūstā velo
 citer reparauit. vel quāsdā figuras in
 uenit i hebreo qb' velociter scribit.

Autumant. i. putā vel affirmāt. au
 tumo autumas dicitur: putare: affirmare:
 pfidere. r cōponit ab ab r timos qd ē
 mens: qsi a mēte sic hnt. r inde dicitur
 autuma: hnt autum: est timatio. Cū
 a Paula r eustochiū. de his inue
 nies. s. in plogo sup Ioseph verius fi
 nē. ad pntitionē istoz trāstulit Hiero.
 istū librū. b Admonitas vos volo
 esse. supple hic. i. c Anū. i. esse. rñ.
 pphaz. q hebraice dicitur: taralata: sed q
 re est vñ' liber in plogo super libros
 Regum ponit rōt: vt. s. apud hebreos
 tot eēt libri q sunt lre alphabeti. Al
 aliter fm Irido. q ait in. vij. etymol.
 Libri. vij. pphaz antoz r suoz nōb'
 pnotant: q pnterea dicunt mīores:
 eo q sermōes eoz breues sūt. vñ et cō
 neri sibi inuicē in vno volumine cō
 tinent. i. ppter breuitatē suā. Sicut
 qre libri vete. testa. rñ dēt in mero lit
 teris alphabeti: et nō libri noui testa.
 Rñdeo: qz vet' testamētū fuit initiale
 r qsi elementale ad nouū: ad qd desit
 gnādū euilibet libro rñdet vñū elementū hebraici alphabeti: sicut
 cur meli' scribit i plogo sup Regl. d Synchronon. i. ptepo
 raneū. a syn qd est con: r chronon qd est tps: qz in eisde tpibus
 r sub eisde regib' pphetauerūt: sicut pty in titulis eorundē.
 e Malachiā vero aggei rē. interlinearis: Esdrā fuisse autu
 mant q velo r scriba fuit. istos at tres. i. malachiā: aggei r za
 chariā plūgit: qz ipi pphetauerūt de reedificatiōe hierlm.
 f Fuisse tpib' interlinear. post reditū de captiuitate. In fine
 ponit reglā p quā sciri pē qb' tpib' pphetauerūt: sicut pphetauerūt
 rūt. cū dicit: g In qb' at tempus. nō p. in ti. vos volo admo
 nitas esse. h Sub illis eos regib' pphetasse sub qb' r hi q
 ab eos hnt titulos. i. reges in titulis notatos: pphetauerunt.
 Explicet qualiscunqz expositio istius prologi.

Prologus
 Incipit expositio fratris
 Britonis in prologum duodecim prophetarum.
 Non idem ordo est duodecim prophetarum apud hebreos: qui est apud nos. Cum secundum id quod ibi legitur hic quod dispositi sunt. Osee comaticus est et quasi per snias loquens. Joel planus in principijs: in fine obscurior: et usque ad malachiam habent singuli prophetates suas: quez esdras scriba legis et doctor hebrei autumant. Et quod longum est nunc de omnibus dicere: hoc tamen vos o paula et eustochium admonitas scire volo unum librum esse duodecim prophetarum: et osee synchronon esaiam: malachiam vero aggei et zachariam fuisse temporibus. In quibus aut tempus non profertur in titulo: sub illis eos regibus prophetasse: sub quibus et hi qui ante eos habent titulos prophetauerunt.

Incipit expositio fratris Bertonis super plogum Osee prophete.

Emporibus Osee. Iste plogus a principaliter ppositus Osee duas by particulas principales. In prima ostendit q tpe Osee pphetavit. cu dicit: Epib Osee. In secunda ponit ca motiva q cu ad pphetandum induit. ibi: De memorato itaq nro nro. vbi duplex tangit inductiuu. Primum e maloru culpa r pena illis infligeda. Scdm est bono ru bonitas et pmissio illis facta. ibi: Domui aut iude. Itz in pma parte scde part pncipales pmo tangit culpaz signuz. Inbet eni ppha accipere mullere fornicaria ad designadu spua lem fornicatione ppi isrl. scdo ponit signuz pene. ibi: Sed cu dei pcepto rē. Inbet eni vocare filiu que genuit iegrabel: ad designandu q eadez vindicta accipiet de pcto iebu: que accipiet a iegrabel de sanguie naboth. tertio tangit rō sine causa pene infligede. ibi: Cui pro missiois hec est ca rē. His vltis iste insitum. Apib osee: q idē est qd Acharis. iij. Reg. xv. s. Parat. rvi. appellat oclat: r in pphis isrl. b Et ioathe iij. Reg. xv. r. ij. Paralipo. rviij. c Achaq. de q. iij. Reg. d. rvi. r. ij. Paral. rviij. d Et Ezechie. de q. iij. Reg. rviij. r. ij. Paral. rxiij. e Et hieroboā filij iobe. de q. h. iij. Reg. rxi. rxiij. et. xv. Et nota q iste hieroboā nō est ille hieroboam sub q diuisus est isrl a iuda. de q. h. iij. Reg. rxi. qz ille fuit filij nabath. iste fuit filij us ioas: nec descendit ab eo sed a iehu tertia generatioe. f Osee filij beeri. Iste fuit de tribu isachar ortus in bethleem: vbi dicit Gloza. g Ad pphetā dicēda. de qua dicit Hiero. in glo. Patet Osee an captiuitate pphetasse sub oclat r ioathan: r ipam ingruentez sub achaq in rīse r pteritaz p p emēdatōe iude reteruisse sub Ezechia rege. pphetavit eni ante captiuitatē q decē tribus captiuare sunt a salmana sar rege chaldeoz. de qua. iij. Reg. rviij. h Achaq rex iuda. de q. h. ij. q. de i. r. iij. Reg. rvi. r. ij. Paral. rviij. i Et hīstorie regū. iij. Reg. rxiij. r. rvi. k Et paralipomeno. ij. Paral. rxiij. De hieroboam nulla fit mētio in Paral. in nra translatione forte editio. Lxx. de eo mentio nē facta. Vel sic: vbi hīstorie regū indicant de achaq r hieroboam. Et paralipomenon de achaq. l Admittere. i. peccare. m Propter qd deus. ecce causa ppter quā ppheta uit. f. malicia regū r populi eorum. n Et fac filios fornicationū

Item alius prologus.

R Egule sunt he sub qb significationibus nominu ad quas tribus p pphetas sermo dñi dirigit. Quotiensq ad decem tribus tēdit ppheta: sub his nomib designant. i. ephaziz: samaria: isrl: ioseph: iegrabel: bethel: bethauē: r iterdū iacob. Quā autē ad duas loquit tribus: sub his noibus sermo pferitur. i. iuda: hierusalem: beniamin: domus dauid: r interdum iacob. Aliquoties isrl ad totas duodecim tribus referit. Duplex est apud hebreos sententia de his qtuor versibus: q in capite sūt pnotati. Meriq enī dicūt q ab esdra scriba in oib pphetis sic fuerit titulatū: vt pscripto vniuscuiusq nomie ppheta cur sit sequēs noscat. Ipe est aut esdras q vltim pphetaz malachie noie scribit. Alij vero dicūt q ab ipis pphetis p spiritali sanctū vt cetera sunt conscripta.

Incipit plogus in libru Osee pphete.

Emporibus osee et ioathe achaq et ezechie regū iuda r hieroboaz filij iobe regl Osee filius beeri ad pphetia dicendaz spūsancto replet est. De memorato itaq numero regū: achaq rex iuda et hieroboam rex isrl r paralipomenon indicat: etiā israel idolatrie crimen imperio ac potestate sua admittere coegerunt. Propter qd deus ad osee hec locutus est dicens: Accipe tibi vxorem fornicariam siue fornicationum: et fac filios fornicationis. Fornicariam itaq non elocati corporis meretricē: sed gentilem deum ignorantem appellat: q dei creatoris sui amore contempto: simulacrorum se subiecit desiderijs. Sed cum dei pcepto propheta in hac paruisset: conceptum ex ea filium iegrabel pcepit nominare: deo pollicente post breue tempus sanguinem iegrabel i domo iehu vindicare. Cuius promissiois hec causa est: iehu p heliseum in regē inuncto ad defendēdum sanguinem naboth: cui iegrabel queq tunc tps metropol erat que iegrabel achab regl israel vxor interemerat: sicut regū hīstoria exponit. Is cū grauiter iuxta diuinū pceptū vindicandi sanguinis cā i oēm memorati domū desuisset: thoc pacto dñm dereliquisse inuenit: cui p nepote hieroboā q lectioe cōprehēsus ē: originis suę facta imitāte: ac ptra dei pcepta r religionē cū pfo isrl agēte: sanguis

cationuz. i. genera filios de fornicaria pns nō fornicando cū illa. Quidā male habēt fornicatiois. Lxx. etiā nō habēt fac: sed tolle. o Non elocati. i. extra locati. p Corpis meretricē. q locat corpus suū ad turpes vsus: fm q hīstorie accipit plan est sensus: et debet suppleri tm: qz alit p rariū dē in glo. vbi dicit Hiero. mīrū videtur fm suspiciē hīstorie cur hoc dñs iusserit: vel cur ppheta ius sus accipere fornicariāz paruerit: s neq dñs rē turpem pcepit neq ppheta obediēdo peccauit: sed potius fornicariā ad pudicitā reuocauit: r manēs in sua bonitate de mala bonā fecit. Qd aut in eo sit carnalis: in dño accipit spūaliter q accepit synagogā viri sui imemorē: r cū multo dñs gentiū fornicatē Ezech. rvi. r. rxiij. p totū: qz dē in gloza q fornicariā ad pudicitā reuocauit: ppter b supledū ē tm: qz sll fuit r gēni r fornicaria. i. nō tm fuit fornicaria q locat corpus suū: s r gēni. q Deo pollicente. i. pmittente. supple cōminādo. r Sāgui. i. egra. i. do. iehu vīdicarē. i. sūlez vindictā acceptuz de iehu qle accepit de iegrabel. i. sicut vltus fuit de interfectoz naboth q fuit ciuis iegrabel: sic vīdicet de iehu. vel sanguinē iegrabel. i. sanguinē fusuz i agro iegrabel vīciū iegrabel. iij. Reg. rxi. s Iehu p helisē in regē inuncto. iij. Reg. ix. hoc videt falsum: qz ibi legit q helisēus misit vnuz de filijs pphetarū q vnxit eum. Rē spondeo: ipse dē inunxisse: qz auctoritate eius vnctus est. t Ad defendēdū sanguinē. i. vindicādum. sile Judith. i. iurauit nabuchodonosor q defenderet se oib his. v Petropolis. in regno samarie. i. ciuitas ad cuius mēsuram alie ciuitates disponebātur. † Osee. i. a metros qd est mensura: r polis qd est ciuitas. r Interemerat: id est iterimī pcepit. iij. Reg. rxi. y Memorati. s. achab. 3 Desuisset. i. interficiēdo. iij. Reg. ix. a Dñm dereliquisse. iij. Reg. r. nō recessit a peccat hieroboam rē. b Cui p nepote hieroboam. iste nō fuit filij nabath: sed filius ioas. p nepos iehu. iehu enī genuit ioachaq. ioachaq genuit ioas. ioas autē genuit hieroboam. iij. Reg. rxi. c Qui leccō. est. i. in scriptura cōprehensus est seq facta patrū suor. i. iij. Reg. rxiij. Regnauit hieroboam filius ioas regis isrl in samaria quadraginta et vno anno: r fecit qd malū est corā dño: non recessit ab oibus peccatis hieroboā filij nabath. Vel melius: Qui lectione cōprehēsus Osee. i. in titulo cum alijs regib iuda. d Cū pfo israel. Nota q in libro isto noie isrl rael decē tribus significat: qz euz essent plures qz alie: noie patris vocare sunt. due alie tribus nomie iuda. In qbusdā biblīs scribitur hec notula q sequitur: Regule sunt he sub qb significationibus noim